

СТРАТЕГІЧНА ОБУМОВЛЕНІСТЬ НЕОБХІДНОСТІ ПОБУДОВИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ МСФЗ ДЛЯ БІЗНЕСУ УКРАЇНИ

Гордієнко Н. І., проф., канд. екон. наук, Поліська К. А, магістр, Гончарова Ю. В, магістр, Харківський національний університет міського господарства імені О.М.Бекетова

Зміни в суспільстві, що назріли в Україні, охоплюють в першу чергу економічну сферу. Ці зміни є глибинними засадами удосконалення системи управління економікою, яке значною мірою залежить від стану його інструментарію, тобто і від його обліково-аналітичної складової. Процеси, що обумовлюють стратегічну необхідність моделі МСФЗ для бізнесу України комплексно сформульовані в державному документі «Україна 2020: Стратегія розвитку». Кінцевою метою визначених в ній змін є досягнення європейських стандартів життя та гідного місця України в світі, що прямо обумовлює необхідність використання європейських методів діяльності, в тому числі і в фінансово-обліковій сфері. Векторами досягнення мети виступають: сталий розвиток країни, безпека держави, бізнесу та громадян, відповідальність і соціальна справедливість [1]. При уважному розгляді системи МСФЗ можна констатувати, що ці вектори, в дещо зміненій формі стосовно сфери їх застосування, є характерними і для показників цієї системи.

Спираючись на економічну обґрунтованість, прозорість, доступність і постійне пристосування до нових обставин, на засади добровільності, ці стандарти є найбільш придатними і надійними для раціонального бізнесу в умовах ринкової економіки, незалежно від місця його функціонування. Стратегічна обумовленість необхідності використання досвіду інших країн по впровадженню моделі МСФЗ полягає в тому, що бізнес не спирається на механізми примусового впровадження, а вирішує цю проблему, з позицій економічної мотивації. Щоб зацікавити бізнес у впровадженні міжнародних стандартів мають бути вирішені такі проблеми [2]:

- а) мотивації керівництва бізнесу в запровадженні стандартів;
- б) забезпечення високої якості облікової інформації;
- в) створення нормативно-правової бази з питань обліку для малого бізнесу;
- г) подолання нестачі кваліфікованих кадрів, що здатні впровадити в життя міжнародні стандарти.

Зазначеними вище вимогами мотивація бізнесу не вичерпується, оскільки вона має також стратегічний аспект, який в умовах України набув пріоритетного статусу. До цих аспектів слід віднести [3]:

- а) взаємоузгодження політичного процесу з інституціональними економічними структурами;
- б) реструктуризацію застарілих структур або відмову від них та повну заміну новими;

в) еволюційний підхід до будь-яких змін в сфері економічного регулювання та орієнтацією його на протяжний проміжок часу .

Міжнародні стандарти, таким чином, відкривають великі можливості для переходу до ефективного та гнучкого управління. Складність і відносна протяжність цього процесу, а особливо можливі втрати, не завжди сприяють позитивному ставленню бізнесу України до радикальних змін в обліково-аналітичній моделі.

Аналіз законів і нормативних настанов свідчить, що для становлення обліково-аналітичної моделі для бізнесу України, на засадах стандартів МСФЗ, існують основоположні законодавчі та інші нормативні передумови. В той же час, розроблені економічні аспекти підходу до обліково-аналітичних моделей досить поверхові. Головна прогалина полягає в тому що переважна кількість розробок і підходів присвячена аспектам використання обліково-аналітичних моделей при фактично відсутній розробці питань впливу її на загальний економічний стан і перспективи конкретних бізнес – одиниць.

Міжнародний досвід використання МСФЗ, вирішується шляхом конвергенції стандартів фінансової звітності. В Україні однозначно загально визнаною стала думка, що конвергенцію слід здійснювати на основі класифікацій, оціночних підходів, які притаманні системам, конвергенцію з якими може здійснювати обліково-аналітична модель України (з системами МСФЗ, GAAP USA).

Вихідною ланкою, що об'єднує всі складові обліково-аналітичної моделі для бізнесу України є гармонізація внутрішньої і зовнішньої ділової активності бізнесу яка включає в себе оціночний підхід як до тих явищ, що характеризують використання ресурсів і капіталу, так і тих позаринкових явищ з якими взаємопов'язано бізнес.

Із розгляду наведених проблем випливають такі узагальнюючі висновки:

1) ключовим суб'єктом в економічній діяльності є саме бізнес, а тому обліково-аналітичні системи повинні орієнтуватися в першу чергу на його потреби та на вимоги спілкування і взаємодії бізнесу з іншими суб'єктами як в економічній, так і в суспільній діяльності;

2) формально обліково-аналітичної моделі розробленої спеціально для бізнесу не існує, але поряд з цим в загальній системі бухгалтерського і фінансового обліку повинні існувати і аналізуватися такі показники, які стимулюють діяльність бізнесу, його відповідальність та зв'язки з позабізнесовими сферами. Ці показники мають взаємоузгоджений характер, що впливає із економічної природи бізнесу, а тому вони об'єктивно виступають у формі певної системи, яку теж можна розглядати як обліково-аналітичну модель саме для нього;

3) зважаючи на глобальний характер економічних відносин, вимогам якого підкорене функціонування будь якого національного бізнесу і без врахування чого неможливе функціонування бізнесу взагалі, обліково-аналітична діяльність на засадах МСФЗ має базовий характер;

4) специфіка діяльності бізнесу в Україні обумовлює конвергенційний характер використання міжнародних стандартів, але за умови пріоритету цих стандартів, а конкретно – МСФЗ.

Список використаних джерел

1. Україна 2020: стратегія розвитку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unian.net/politics/989834-poroshenko-obnarodoval-tezisyi-strategii-2020.html>

2. Хватов Ю. Ю. Сравнительный анализ международных рейтингов конкурентоспособности стран / Ю.Ю. Хватов// Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму .- 2012.- №1(5) т. 2 .- С. 390-398.- (Наукове видання)

3. Пестовська З. С. Теоретичні аспекти управління поточними фінансовими потребами підприємства/ З. С. Пестовська // Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму .- 2012.- №1(5) т. 1 .- С. 287-296.- (Наукове видання)